

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ ΡΗΜΑΤΑ ΣΕ -ΕΩ (ΓΑΕ σσ. 200-203)

Στο μάθημα αυτό θα μας απασχολήσουν τα συνηρημένα ρήματα της Β' τάξης.

Στα συνηρημένα ρήματα που ανήκουν στην Β' τάξη (σε -έω) γίνονται οι ακόλουθες **συναιρέσεις φωνηέντων** (του χαρακτήρα -ε- με τις αντίστοιχες καταλήξεις):

- **ε+ε = ει** ποίεε - ποίει, ποιέετε - ποιείτε
- **ε +ο = ου** ποιόμεν - ποιούμεν, ποιέον - ποιούν
- το ε με μακρόχρονο φωνήεν ή δίφθογγο συναιρείται στο ίδιο μακρόχρονο φωνήεν ή δίφθογγο. Έτσι προκύπτουν οι συναιρέσεις **ω, η -η, ει, οι και ου**.
- **ε+ω =ω** ποιέω - ποιῶ
- **ε +η = ω** ποιέης - ποιῆς

- **ε + η = η** ποιήετε - ποιῆτε
- **ε + ει = ει** ποιέεις - ποιείς
- **ε +οι = οι** ποιέοιμι - ποιοῖμι
- **ε +ου = ου** ποιέουσι - ποιούσι

Τα ρήματα σε -έω με μονοσύλλαβο θέμα συναιρούνται μόνο, όπου μετά το χαρακτήρα ε ακολουθεί άλλο ε ή ει. π.χ.

πλέω, πλέεις - πλεῖς, πλέομεν, πλεῖτε, πλέουσιν

δέω =έχω ανάγκη, στερούμαι: δέω - δέεις - δεῖς, δέει -δεῖ, δέομεν, δεῖτε, δέουσιν

*Υπάρχει και το ρήμα δέω - δῶ = δένω που συναιρείται σε όλους τους τύπους [δῶ, δεῖς, δεῖ, δοῦμεν, δεῖτε, δοῦσι(ν)]

Λείπουν.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ				ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ
βοηθῶ		βοηθοῖμι	_____	
	βοηθῆς		βοήθει	

				ἐβοήθει
βοηθοῦμεν		βοηθοῖμεν	_____	
	βοηθῆτε			
			ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ				ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ
ἀσκοῦμαι	ἀσκῶμαι		_____	ἠσκούμην
		ἀσκοῖο		

			ἀσκεῖτε	
			ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ

2. Να αντιστοιχίσετε τους τύπους των συνηρημένων ρημάτων της Α' στήλης με τη γραμματική αναγνώρισή τους στη Β' στήλη.

	Α' στήλη		Β' στήλη
1.	ἐκάλεις	α.	γ' πλ. υποτ. ενεστ. μ. φ.
2.	αἰνῶνται	β.	απαρ. ενεστ. μ. φ.
3.	δεῖν	γ.	β' εν. οριστ. παρατατ. ε. φ.
4.	ζητῶν	δ.	γ' εν. ευκτ. ενεστ. ε. φ.
5.	αἴροῖ	ε.	απαρ. ενεστ. ε. φ.
6.	ἐπιμελεῖσθαι	στ.	μετοχή ενεστ. ε. φ.

1.		2.		3.		4.		5.		6.	
----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

3. Να συμπληρωθούν τα κενά των προτάσεων με τον ορθό τύπο του ρήματος που δίνεται στην παρένθεση:

- α) Ἡμεῖς (ἐπαινέω - ᾶ, οριστ. ενεστ.) τὰς ἀρετὰς τῶν προγόνων.
 β) Οὗτος (ἐπικαλέομαι - οὔμαι, οριστ. παρατατικού) τοὺς θεοὺς βοηθοὺς.
 γ) Ἐγὼ ἐθέλω (βοηθέω - ᾶ, ἀπαρέμφατο ενεστῶτα) ὑμῖν.
 δ) Ἀθηναῖοι ᾠκοδόμησαν τὰ μακρὰ τείχη Μεγαρεῦσι (για τοὺς Μεγαρεῖς) καὶ αὐτοὶ (οἱ ἴδιοι) (φρουρέω-ᾶ οριστ. παρατατικού).
 ε) Αἱ πόλεις (= ἀν καὶ μισοῦσαν) μάλιστα (= πάρα πολὺ) τοὺς Ὀλυνθίους ὅμως οὐκ ἐτόλμησαν πέμπειν μεθ' ὑμῶν πρεσβείας. (μισέω-ᾶ ονομ. πλ. μετοχής)
 στ) Οὕτω γὰρ ἂν ἦκισθ' οἱ πολιτευόμενοι τοὺς πολλοὺς ὑμᾶς.....
 (ἀδικέω-ᾶ ευκτική ενεστ.).

4. Να αντικαταστήσετε τοὺς τύπους τοῦ ρήματος «νικάω-ᾶ» με τοὺς ἀντίστοιχους τύπους τοῦ ρήματος «πολεμέω-ᾶ» στις παρακάτω προτάσεις.

- α) Δεῖ ἡμᾶς τοὺς ἐχθροὺς νικάν.
 β) Παρασκευαζόμεθα ἵνα τοὺς ἐχθροὺς νικῶμεν.
 γ) Νικάτω τοὺς ἐχθροὺς τῆς πόλεως.
 δ) Ἀπαλλαξόμεθα τῶν κινδύνων, ἦν τοὺς ἐχθροὺς νικῶμεν.
 ε) Ἠγγέλθη ὅτι οἱ ἐχθροὶ νικῶντο.

